

Biodiversitet

Økologikonsulent
Thomas Linding Jensen

Planteproduktions- og miljøkonference
2. november 2023

Emner

- Hvad er biodiversitet?
- Hvorfor er biodiversitet vigtigt?
- Hvordan kan biodiversitet gavne mig?
  - I kan bruge biodiversiteten!

Hvad er biodiversitet?

- ✓ **Mangfoldigheden af levende organismer
(og samspillet mellem disse i økosystemer)**

Hvad er biodiversitet?

Genetisk

Art

Økosystem

Hvad er biodiversitet?

✓ Agrobiodiversitet

✓ Mangfoldigheden af ALLE levende organismer i landbrugssystemer

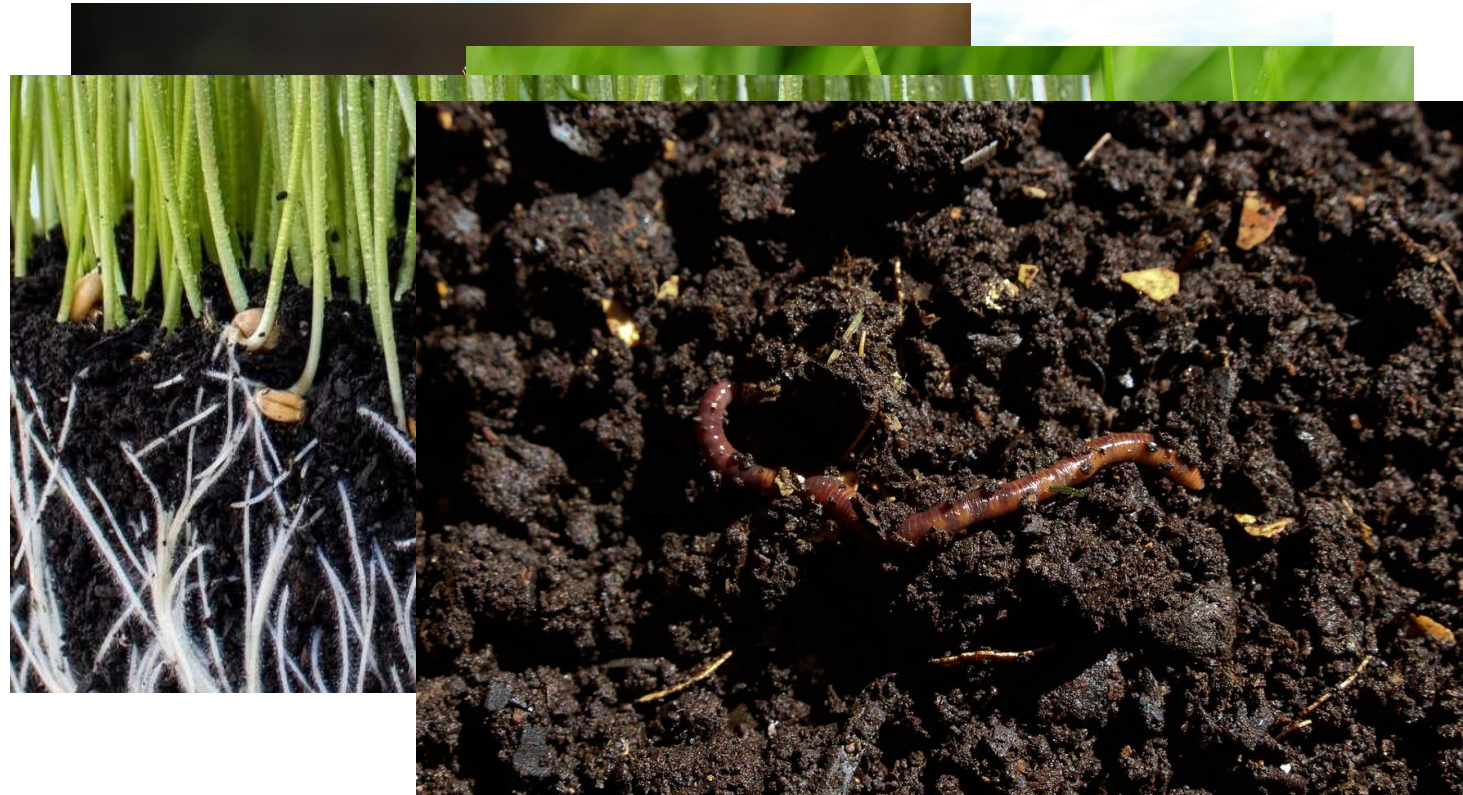
✓ Dyr

✓ Planter

✓ Insekter

✓ Svampe

✓ Mikroorganismer

Hvad er biodiversitet?

✓ Funktionel biodiversitet

✓ Mangfoldigheden af levende organismer, **der gavner landbrugsproduktionen**

✓ Naturlige fjender (Nyttedyr)

✓ Bestøvere

✓ Mikro- og makroorganismer

Hvor er biodiversitet vigtigt?

- ✓ Fødevareresikkerhed
- ✓ Medicin
- ✓ Klima
- ✓ Sygdomsforebyggelse
- ✓ Ren luft

Hvorfor er biodiversitet vigtigt for landbruget?

- ✓ Mere diversitet → Flere gavnlige effekter
  - ✓ Konkurrence, nyttedyr, symbioser
- ✓ Klimaresistens
- ✓ Monokulturer er mere sårbare overfor sygdom og ukrudt
  - ✓ Sortsblandinger

Hvorfor er biodiversitet vigtigt for landbruget?

- ✓ Allerede nu en del af ESG mål for landbruget
- ✓ EU's dagsorden
  - ✓ 4,5 billioner kr.

The European Green Deal

Striving to be the first climate-neutral continent

Hvordan kan biodiversitet gavne mig?

DE TILTAG, DER HAR STØRST POSITIV INDVIRKNING PÅ BÆREDYGTIGHEDEN, UDLØSER FLEST POINT

Hvordan kan biodiversitet gavne mig?

 BIODIVERSITET OG CARBON FARMING (8 POINT)	
AFGRÆSNING	● ●
KONTINUERLIGT PLANTEDÆKKE	● ●
PLEJEBAR AFVÆDSEL	●
PERMANENT GRÆSAREAL	●
JORDPRØVETAGNING	●
INDBYGGELSE AF TJEK AF BIODIVERSITET OG JORDENS SUNDHED	●

20 point mangler at blive allokeret

Hvordan kan biodiversitet gavne mig?

- ✓ Fauna-/blomster-/vildtstriber
  - ✓ Reglerne er bøvlede, men det er muligt!
- ✓ HUSK bioordningerne
  - det er mange penge for lidt arbejde

Hvordan kan biodiversitet gavne mig?

Forventede støttesatser i 2023

Grundbetaling – ca. 1.900 kr.

+ evt. frivillig bioordning (tilskud til ha i ordningen)

Miljø- og klimavenligt
græs
1.500 kr.

Biodiversitet og
bæredygtighed
2.740 kr.

Økologisk arealstøtte
870 kr. + tillæg og
omlægningstilskud

Variert
planteproduktion
615 kr.

Ekstensivering med
slæt
3.526 kr.

+ evt. koblet støtte

Stivelseskartofler
25 mio. kr / ca. 630 kr.*

Kopræmie
85 mio. kr / ca. 135 kr.*

Slagtepræmie
245 mio. kr. / ca. 900 kr.*

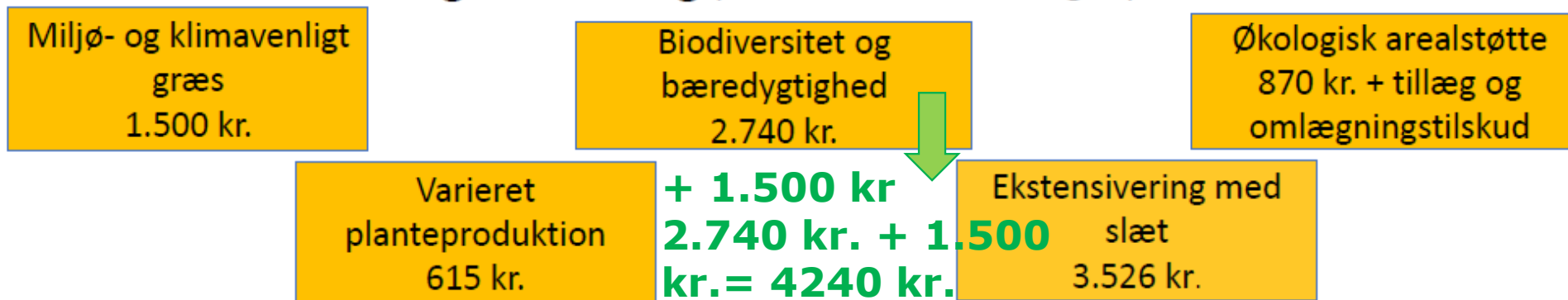

Hvordan kan biodiversitet gavne mig?

Forventede støttesatser i 2024

Grundbetaling – ca. 1.900 kr.

+ evt. frivillig bioordning (tilskud til ha i ordningen)

Ved underansøgning:

+ 10 pct.

+ evt. koblet støtte

Stivelseskartofler

25 mio. kr / ca. 630 kr.*

Kopræmie

85 mio. kr / ca. 135 kr.*

Slagtepræmie

245 mio. kr. / ca. 900 kr.*

Bestøverbrak

Med forbehold for ændringer

- ✓ 2-årig
- ✓ Etablering senest 30. april + 14 dage bestemt af LBST - NYT 2024
- ✓ "[...]mekanisk jordbehandling og så en blomsterblanding af mindst tre forskellige pollen- og nektarrige plantearter pr. m² senest 30. april. Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 pct. af plantedækket på arealet. [...] Du skal bruge plantearter, som står på den særlige planteartsliste for bestøverbrak."
- ✓ **Bioordninger gælder HELE kalenderåret!!!**
- ✓ Snak med konsulenten – find ud af hvad der kan lade sig gøre.

Bestøverbrak

Med forbehold for ændringer

✓ NYT fra 2024 – lidt mere fleksibilitet

Mulighed for justering af fristen for udsåning af en blomsterblanding

Hvis vejrforhold betyder, at det ikke er muligt at overholde fristen den 30. april for udsåning af en blomsterblanding til blomster- eller bestøverbrak, kan vi udskyde fristen. Fristen kan udskydes op til 14 dage og vil gælde for hele Danmark. Hvis fristen udskydes, sende vi en nyhed ud herom.

Multispecies Grasslands

✓ 3-mix og 12-mix blandinger 25 kg/ha udsæd

✓ 3-mix

✓ Rajgræs

✓ Hvidkløver

✓ Rødkløver

✓ 12-mix

✓ **Rajgræs, Hvidkløver, Rødkløver, vejbred, cikorie**, kommen, lucerne, røllike, kællingetand, Bibernelle, stenkløver, esparsette...

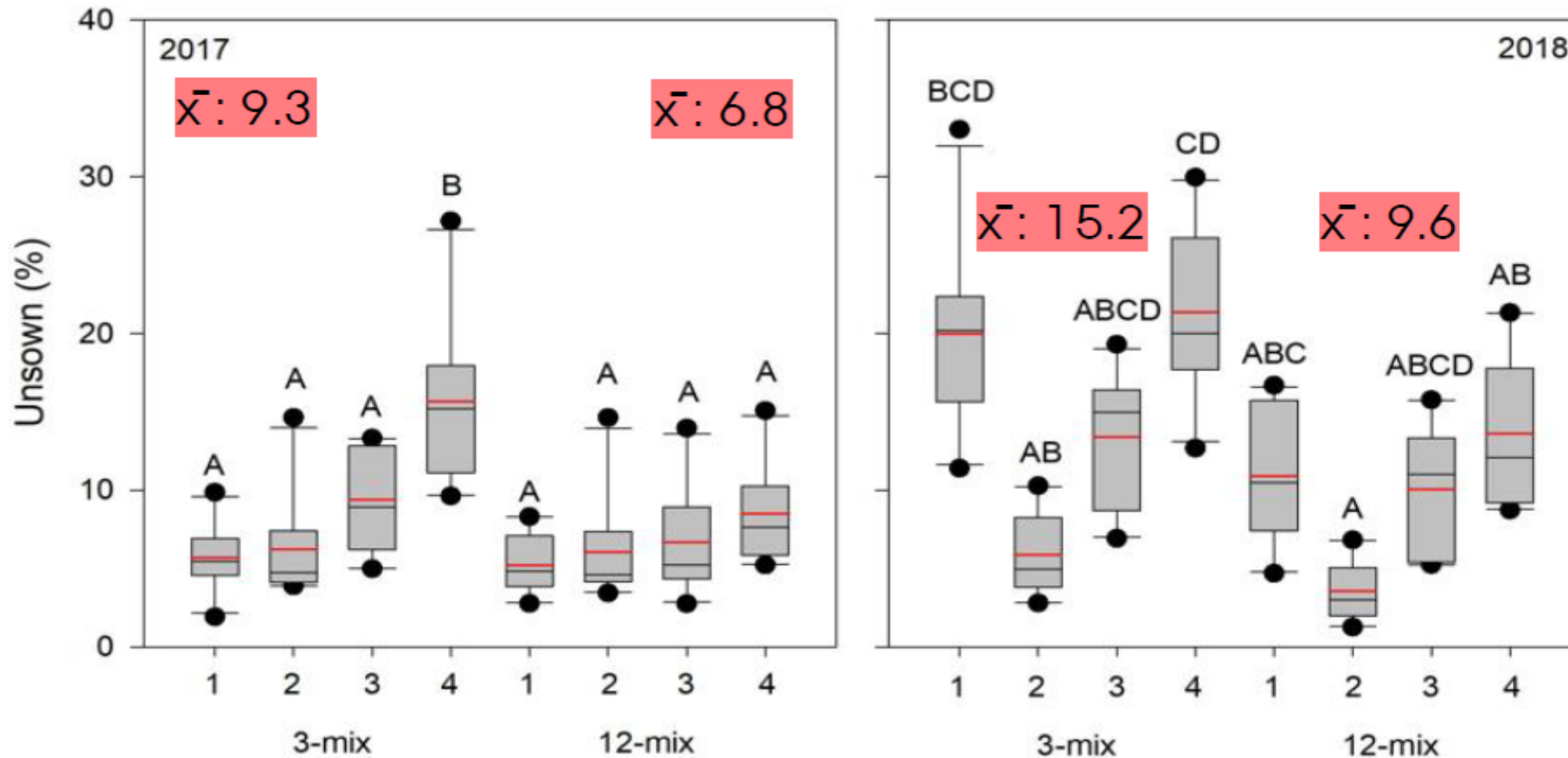
✓ Multispecies Grasslands Carsten S. Malisch, Johannes Lund Jensen
og Jørgen Eriksen

Foreløbige resultater

Multispecies Grasslands

Diverse mixture better at weed suppression (especially in autumn)

Foreløbige resultater

Multispecies Grasslands

Increasing species richness improves milk yields in Jersey cows

	2-18 May 2019		15-30 August 2019	
	Binary	Diverse	Binary	Diverse
Days in milk	49	49	154	154
Energy (MJ ME kg DM ⁻¹)	12.5 (0.0) ^{Aa}	12.1 (0.0) ^{Ba}	11.3 (0.1) ^{Ab}	11.1 (0.1) ^{Bb}
OM digestibility (%)	87 (0.2) ^{Aa}	84 (0.2) ^{Ba}	80 (0.4) ^{Ab}	77.9 (0.4) ^{Bb}
Dry matter uptake (kg day ⁻¹)	13	15	11	13
Milk yield (kg ECM cow ⁻¹ day ⁻¹)	29.4 (0.9) ^{Ba}	30.3 (1.0) ^{Aa}	22.1 (0.6) ^{Bb}	23.5 (0.6) ^{Ab}

A,B: Differences between treatments

a,b: Differences between measurement periods

Loza et al, 2021;
10.3390/agriculture11020175

Multispecies Grasslands

- ✓ Højere udbytte og udbytte stabilitet
- ✓ Mindre ukrudt når sået i sensommer/efterår
- ✓ Højere mælkeydelse grundet større indtag - køerne kan godt lide det!
(Specielt til afgræsning)
- ✓ Biodiversitet ER en del af løsningen!

Konklusion

- ✓ **Biodiversiteten er vigtig!**
- ✓ **Funktionel biodiversitet er nøgleordet for landbruget**
- ✓ **Der er mange måder at tænke biodiversiteten ind**
- ✓ **Biodiversitet behøver ikke være en dårlig forretning**